

ПАМ'ЯТКА

для посадових осіб - суб'єктів декларування

Законом України "Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану" № 3384-ІХ, який набув чинності 12 жовтня 2023 року відновлено е-декларування.

Відповідно до положень вищезазначеного Закону встановлено, що особи, які у 2021–2022 роках не подали декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до статті 45 Закону України «Про запобігання корупції», і кінцевий строк для подання яких настав до дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану", **подають такі декларації не пізніше 31 січня 2024 року.**

Суб'єкти декларування, зазначені у частинах сьомій – чотирнадцятій статті 45 «Про запобігання корупції», подають відповідні декларації у строки, встановлені частинами сьомою – чотирнадцятою статті 45 Закону, якщо відповідні декларації не було подано раніше.

Про типи декларацій, підстави та строки їх подання

Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 (далі – Закон) передбачено чотири типи декларацій суб'єкта декларування та одне повідомлення до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК):

1. Щорічна.
2. При звільненні.
3. Після звільнення.
4. Кандидат на посаду. 5. Нове повідомлення про суттєві зміни в майновому стані (форма змін).

I. Щорічна

Відповідно до ч. 1 ст. 45 Закону суб'єктом декларування щороку подається декларація у період з 00 годин 00 хвилин 01 січня до 00 годин 00 хвилин 01 квітня. Така декларація охоплює звітний рік (попередній рік) а період з 01 січня до 31 грудня включно.

Наприклад: в 2024 році в період з 01 січня до 01 квітня треба подати декларацію за 2023 рік. Відповідно до ч. 4 ст. 45 Закону упродовж 30 днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію.

II. При звільненні

Відповідно до абз 1 ч. 2 ст. 45 Закону суб'єкт декларування, який припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, повинен подати декларацію.

Під припиненням діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, мають на увазі наступне:

а) фактичне звільнення; б) перехід на посаду, яка не підпадає під дію пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону, тобто не потребує подання декларації.

Суб'єкт декларування не пізніше тридцяти календарних днів з дня припинення такої діяльності заповнює і подає декларацію, що охоплює період, який не був охоплений деклараціями, раніше поданими таким суб'єктом декларування.

Під раніше поданими деклараціями розуміються декларації, що були подані відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». Наприклад: якщо особа звільняється 22.11.2023, то їй необхідно подати декларацію перед звільненням за період з 01 січня по 22 листопада, не пізніше 30 календарних днів з дня припинення - 22.11.2023. Якщо суб'єкт декларування звільняється або іншим чином припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, до подання ним щорічної декларації за попередній рік (наприклад, 15 січня 2024 року), то йому рекомендується подавати щорічну декларацію за попередній рік (2023 рік) та окрему декларацію (тип декларації «перед звільненням») за період, який не був охоплений раніше поданими деклараціями, тобто з 1 січня 2024 року до 14 січня 2024 року включно. Це зумовлено тим, що за різний звітний період (наприклад, 2023 та 2024 роки) застосовуються різні розміри прожиткового мінімуму.

III. Після звільнення

Відповідно до абз. 2 ч.2 ст.45 Закону декларація суб'єкта декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подається до 00 годин 00 хвилин 01 квітня року, наступного за звітним роком, у якому було припинено таку діяльність. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому подається декларація. Наприклад: якщо особа звільнилась або перейшла на посаду, що не потребує подання декларації, в 2023 році, то їй необхідно подати декларацію (тип «після звільнення») в 2024 році з 01 січня до 01 квітня за звітний рік – 2023.

IV. Кандидат на посаду

Відповідно до ч. 3 ст. 45 Закону особа, що претендує на зайняття посад, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, подає декларацію до призначення або обрання особи на посаду. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому особа подала заяву на зайняття посади (участь у конкурсі). Наприклад: якщо особа призначається на посаду в 2023 році, то вона подає декларацію за 2022 рік.

V. Форма змін

Відповідно до частини четвертої статті 52 Закону, у разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працевдатних осіб на 1 січня відповідного року, зазначений суб'єкт у десятиденний строк з моменту отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку зобов'язаний повідомити про це Національне агентство. Зазначена інформація вноситься до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства.

Положення частини четвертої цієї статті застосовуються до суб'єктів декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, а також суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 51⁻³ Закону України "Про запобігання корупції».

Адміністративна відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Так, згідно із ст. 172-6 «Порушення вимог фінансового контролю» Кодексу про адміністративні правопорушення передбачено адміністративну відповідальність:

1. Несвоєчасне подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 – 1700 грн.).

2. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента або про суттєві зміни у майновому стані, - 4 тягне за собою накладення штрафу від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 3400 грн.).

3. Дії, передбачені частиною першою або другою, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення,

- тягнуть за собою накладення штрафу від 100 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1700 – 5100 грн.) з конфіскацією доходу чи винагороди та з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на 1 рік.

4. Подання завідомо недостовірних відомостей у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, - тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Кримінальна відповідальність за порушення вимог фінансового контролю

Так, відповідно до ст. 366-2 Кримінального кодексу України за **декларування недостовірної інформації** встановлено кримінальну відповідальність.

1. Умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму від 500 до 4000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб,

- карається штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції", якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 4000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб,

- карається штрафом від трьох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або обмеженням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Примітка. Суб'єктами декларування у цій статті та статті 366-3 цього Кодексу є особи, які зазначені у пункті 1, підпунктах "а" і "в" пункту 2 частини першої статті 3 Закону України

"Про запобігання корупції", які відповідно до частин першої, другої статті 45 Закону України "Про запобігання корупції" зобов'язані подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Стаття 366-3. Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Умисне неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої Законом України "Про запобігання корупції",

- карається штрафом від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.